

IMPLEMENTATIE VAN DE 'WET KWALITEITSBORING VOOR HET BOUWEN' BINNEN HET TRENTO® WONINGBOUW-CONCEPT

BIJLAGE G – LITERATUURSTUDIE KWALITEITSCERTIFICERINGEN

Student: Kevin de Weerd

Studentnummer: 561122

Student: Jeroen Jansen

Studentnummer: 569046

Onderwijsinstelling: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Eerste begeleider: Lucie van der Wiele

Tweede begeleider: Jaap Kerstma

Afstudeerbedrijf: Nijhuis Bouw B.V.

Vestiging: Apeldoorn

Bedrijfsbegeleiders: Roy Oude Mulders
Frank van Munster

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. ISO 9001	4
2.1 Achtergrond ISO 9001	4
2.2 Bedoeling ISO 9001	4
3. Kiwa	5
3.1 Achtergrond Kiwa	5
3.2 Bedoeling Kiwa	5
4. KOMO.....	6
4.1 Achtergrond KOMO.....	7
4.2 De betekenis van het KOMO-keurmerk	9
4.3 Typen certificaten en attesten	10
4.4 De certificerende instellingen voor KOMO-keurmerken	12
4.5 Beoordelingsrichtlijnen	13
4.6 De eisen voor een KOMO-keurmerk.....	14
4.7 KOMO-certificatie	15
4.8 De belofte van het KOMO-keurmerk.....	16
4.9 KOMO voor bouwers	17
4.9.1 KOMO-certificaten voor bouwers	17
4.9.2 Bouw met een KOMO-keurmerk	17
4.9.3 Waarom is certificering zo belangrijk?.....	17
4.9.4 De overheid en KOMO	18
5. Verbanden en verschillen tussen regelingen	19
Bibliografie	20

1. Inleiding

In deze bijlage zijn de uitwerkingen van de literatuurstudie te vinden. De literatuurstudie is opgebouwd uit vier onderdelen. Deze vier onderdelen zullen kwaliteitscertificeringen bevatten. Hierbij komen de ISO 9001, Kiwa, KOMO en de BRL aan de orde.

De literatuurstudie wordt uitgewerkt om meer inzicht te krijgen in de kwaliteitscertificaten die worden gebruikt in de bouw. De vier die worden uitgewerkt zijn de meest voorkomende certificaten onder de co-makers van het Trento® Woningbouw-concept.

2. ISO 9001

ISO 9001 is een internationaal begrip op het gebied van kwaliteitsmanagement. Deze certificering wordt gepubliceerd door de International Standardization Organization (ISO). In Nederland wordt deze norm gepubliceerd onder de NEN met als volledige titel NEN-EN-ISO 9001. Het is een wereldwijde erkende norm met eisen op het gebied van kwaliteitsmanagement en daardoor een maatstaf voor transparantie en betrouwbaarheid in de markt. Het komt terug in alle onderdelen van het proces, product of dienst. Met deze norm wordt de continue verbetering van de kwaliteit geborgd (TUV Nederland, 2018).

Figuur 1 [Logo ISO] Overgenomen uit "Resources, ISO 9001 Auditing Practices Group" van ISO, (<https://committee.iso.org/sites/tc176sc2/home/page/iso-9001-auditing-practices-group.html>) Copyright 2017, ISO

2.1 Achtergrond ISO 9001

De standaard ISO 9000 werd voor het eerst gepubliceerd in 1987 door de ISO. Deze standaard was gebaseerd op de Britse Standaard BS-5750 van BSI. De geschiedenis begon twintig jaar eerder met de publicatie van het door de Amerikaanse ministerie van Defensie afgegeven MIL-Q-9858 in 1959. Deze norm was als contract bedoelt ter specificatie voor onderaannemers die militair materiaal leverden. De MIL-Q-9858 werd gebruikt als basis voor een nieuwe standaard voor de Allied Quality Assurance Publications in 1969, die daar weer werd gebruikt voor het door de BSI opstellen van de Britse Standaard BS-5179, gepubliceerd in 1974. Deze uitgave werd later herzien in de BS-5750. De ISO 9000 uit 1987 had dezelfde structuur opbouw als de BS-5750 (British Assessment Bureau, 2018).

2.2 Bedoeling ISO 9001

Een ISO 9001-certificaat is een door een onafhankelijke partij geleverd bewijs dat het kwaliteitsmanagementsysteem van een organisatie voldoet aan de gestelde eisen binnen de ISO 9001. De certificering vindt plaats na een geslaagde audit, en deze wordt over het algemeen uitgevoerd als de organisatie zelf van mening is dat de processen goed zijn beschreven en het kwaliteitssysteem waterdicht is. Om dit voor elkaar te krijgen zijn er advies bureaus gespecialiseerd in ISO 9001 of kunnen de kant en klare checklisten worden gebruikt. Als alles op orde is, wordt de audit gepland. De audit wordt uitgevoerd door een onafhankelijk bedrijf en wordt periodiek herhaald. Tijdens dit bezoek worden de onderdelen van de kwaliteitsprocedure aan een inspectie onderworpen. Als dit met een voldoende als resultaat wordt afgerond wordt het ISO 9001 certificaat verstrekt of verlengd (Pander Consultancy, 2018).

3. Kiwa

Kiwa is een onafhankelijke organisatie die hooggekwalificeerde certificering verzorgt. Deze certificatie-activiteiten worden door Kiwa ondersteunt met inspecties, testen, research, trainingen en dataservice. De naam Kiwa, staat internationaal voor kwaliteit, betrouwbaarheid en duurzaamheid. Een Kiwa certificaat helpt bij het zichtbaar maken van inspanningen als certificaathouder voor een bedrijf of bedrijven en personen buiten het bedrijf (KIWA, Over ons, 2018).

Figuur 2 [Logo Kiwa] Overgenomen uit "Kiwa Nederland" van Kiwa, (<https://www.kiwa.nl/index.aspx>) Copyright 2018, Kiwa Nederland

3.1 Achtergrond Kiwa

Kiwa werd in 1948 opgericht door de Nederlandse drinkwaterbedrijven met als doel zorg te dragen voor de kwaliteit van het drinkwater in Nederland. Eisen werden opgesteld waarna artikelen in het drinkwaternet, zoals waterleidingen, fittingen en kranen, moesten voldoen aan de kwaliteit. Producten die aan de eisen voldoen, worden nog altijd voorzien van het Kiwa Keurmerk. Inmiddels richt de Kiwa zich op onafhankelijke kwaliteitsbeoordeling en verklaringen voor producten en diensten op internationaal gebied.

3.2 Bedoeling Kiwa

De basis van de activiteiten van Kiwa bestaan uit het afgeven van kwaliteitsverklaringen in de vorm van certificaten. Kiwa bepaalt als onafhankelijke partij of een bedrijf of instelling voldoet aan de eisen die aan een product, dienst, systeem of persoon worden gesteld. Kiwa geeft keurmerken uit in eigen beheer en in licentie. Het gaat hierbij om transport, logistiek, managementsystemen (ISO 9001 en ISO 14001), agro, feed & food (HACCP), gezondheidszorg (HKZ), veilig en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO Prestatieladder). In Nederland wordt de Kiwa het meest gebruikt in de bouw (KOMO-Certificering), drinkwater (Kiwa Keur), energie en gas (Gaskeur) (KIWA, Certificering, 2018)

4. KOMO

Wanneer er op een product of document een KOMO-keurmerk staat dan voldoet dit product aan de markt- en overheidseisen. Zo heeft de klant de garantie dat hij de kwaliteit krijgt die hij gekocht heeft.

KOMO is een private onafhankelijke stichting en beheert het KOMO-keurmerk. Het doel van KOMO is om een overzichtelijke bouwstroom te creëren en om meer inzicht te geven in de beschreven kwaliteit. KOMO doet dat door het uitgeven van certificaten, nadat objectief en door externe, onafhankelijke deskundigen (geaccrediteerde certificatie-instellingen) is vastgesteld dat een product, realisatieproces of dienst blijvend voldoet aan de eisen die zijn vermeld in een relevante, met alle partijen vooraf overeengekomen beoordelingsrichtlijn (KOMO, Over komo, 2018).

Figuur 3 [Logo Komo] Overgenomen uit "Startpagina" van Komo, (<https://www.komo.nl/>) Copyright 2018, KOMO

4.1 Achtergrond KOMO

KOMO van 1962 tot nu: passie voor bouw- en infrakwaliteit

KOMO kijkt al meer dan 55 jaar vooruit. Vernieuwt zichzelf voortdurend, beweegt mee met de bouwpraktijk en ondersteunt bovenal de kwaliteitseisen die de markt stelt. Dat doet KOMO in samenwerking met honderden marktpartijen, bouw- en infradeskundigen, brancheorganisaties en andere betrokkenen.

1962: Zekerheid omtrent kwaliteit

KOMO wordt opgericht en heette toen voluit: Keuring en Onderzoek Materialen Openbare werken. Een zelfstandige stichting, die gemeenten zekerheid moest bieden omtrent de kwaliteit van in te kopen producten. Waaronder producten voor de bouw en voor de infrasector. KOMO staat al lang niet meer voor de naam van toen, maar is anno nu een geheel onafhankelijk en sterk merk, met private kwaliteitseisen in de bouw als grondslag. KOMO is een 100% private organisatie, zonder formele banden met overheden.

1968: Het eerste KOMO-certificaat

Het eerste KOMO-certificaat voor PE-vuilniszakken komt tot stand. KOMO-vuilniszakken zijn eigenlijk een vreemde eend in de bijt. Dat komt omdat KOMO (in plaats van zoals aanvankelijk op 'alles') zich later voornamelijk op de bouw- en infrasector richt. De vuilniszakken voorzien van het KOMO-keurmerk bestaan echter nog steeds - en zijn, zoals mag worden verwacht, de allerbeste vuilniszakken die te koop zijn. Kwaliteit zoals beloofd.

1984: Het eerste KOMO-attest

Het KOMO-attest wordt gelanceerd. Dat is een certificaat dat de prestaties in de toepassing (met andere woorden: in het bouwwerk of een deel daarvan) van een bouwproduct, een bouwelement of een bouwsysteem beschrijft.

1988: Certificatie-instellingen geven KOMO-kwaliteitsverklaringen af

Certificerende instellingen beginnen met zelfstandig KOMO-certificaten af te geven, onder auspiciën van KOMO.

1990: Het eerste KOMO-procescertificaat

Het eerste KOMO-procescertificaat wordt afgegeven. Dit eerste procescertificaat betreft hellende daken.

1992: Bouwbesluit baseert zich mede op KOMO-kwaliteitsverklaringen

Het Bouwbesluit treedt in werking. Het Bouwbesluit verwijst direct naar KOMO-kwaliteitsverklaringen.

1999: Besluit bodemkwaliteit en KOMO

In het kader van de het Bouwstoffenbesluit (nu bekend onder de naam Besluit bodemkwaliteit) wordt de aanwezigheid van een KOMO-kwaliteitsverklaring geaccepteerd als bewijs dat aan de regelgeving wordt voldaan.

2005: KOMO erkende kwaliteitsverklaring

Introdactie van het begrip erkende kwaliteitsverklaring (nu: verklaring van erkende aansluiting) in het kader van het Bouwbesluit.

2012: Meer dan 6.000 KOMO-kwaliteitsverklaringen

Er zijn inmiddels circa 6.300 KOMO-kwaliteitsverklaringen en circa 4.500 KOMO-certificaathouders.

2016: KOMO ontwikkelt KiK op verzoek van de markt

Meer dan 30 (branche)organisaties vragen KOMO in 2015 om een passend antwoord te ontwikkelen op het wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en de bijbehorende wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek. Het KOMO-instrument Kwaliteitsborging (KiK) wordt medio 2016 geïntroduceerd als hét generieke kwaliteitsborgingsinstrument, dat geschikt is voor alle soorten bouwwerken, ook in de infrasector.

KiK is beschikbaar in vier modules: KiK voor ontwikkelaars en voorschrijvers, KiK voor bouwers, KiK voor kwaliteitsborgers en KiK voor Bouw- en Woningtoezicht. De hele bouwkolom plus het bevoegd gezag kan één kwaliteitstaal spreken. Op basis van kwaliteitsborging met KiK zijn verzekeraars bereid een prestatieverzekering af te geven op de betreffende bouwwerken (KOMO, Komo van 1962 tot nu, 2018).

4.2 De betekenis van het KOMO-keurmerk

Op een bouwplaats komen uiteenlopende producten, processen, systemen en diensten samen. Marktpartijen hebben hierbij behoefte aan objectieve zekerheid. Daarom komt men het KOMO-keurmerk tegen in tal van branches, zoals woningbouw en de installatiebranche. Voor allen staat het KOMO-keurmerk voor onafhankelijk getoetste en onbetwistbare kwaliteit.

Er bestaan vier KOMO-keurmerken: KOMO, KOMO-Afbouw, KOMO-Instal en KOMO-Klimkeur . Gebruik van KOMO-gecertificeerde producten en processen verhoogt de efficiency in het bouwproces en verlaagt de faalkosten. Bovendien voldoen producten met dit keurmerk automatisch ook aan de relevante wet- en regelgeving in de bouw, zoals het Bouwbesluit, het Besluit bodemkwaliteit en andere eisen op het gebied van kwaliteit en veiligheid (EZ-base, De betekenis van het KOMO-keurmerk, 2018).

4.3 Typen certificaten en attesten

KOMO kent de volgende typen -certificaten en -attesten (kwaliteitsverklaringen):

- Productcertificaten;
- Attesten;
- Attest-met-productcertificaten;
- Procescertificaten;
- Managementsysteemcertificaten.

Productcertificaat

Een productcertificaat is een kwaliteitsverklaring van een certificerende instelling dat aangeeft dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat een product en het bijbehorende productieproces voldoen aan de voorwaarden en eisen zoals vastgelegd in de betreffende beoordelingsrichtlijn (en eventueel een bijbehorend attest) zoals aangegeven op het certificaat. Daarbij kan in het productcertificaat het volgende worden opgenomen:

- Declaraties (waarden) van productkenmerken;
- Toepassingsvoorwaarden;
- Verwerkingsvoorschriften;
- Ook kunnen aanwijzingen voor het onderhoud worden opgenomen.

Attest

Een attest is een verklaring van een certificerende instelling over de prestaties van een product in zijn toepassing. In het algemeen betreft het een verklaring dat een bouwdeel of bouwwerk zal voldoen aan bepaalde prestaties indien:

- Het toegepaste product voldoet aan de voorwaarden (eisen aan productkenmerken)zoals aangegeven in het attest;
- Voldaan wordt aan de toepassingsvoorwaarden zoals opgenomen in het attest;
- De verwerking geschiedt volgens de voorwaarden zoals opgenomen in het attest.

Attest-met-productcertificaat

Een attest-met-productcertificaat is een combinatie van een attest en productcertificaat. Het betreft een kwaliteitsverklaring van een certificerende instelling t.a.v.:

- Waarden van productkenmerken;
- Prestaties van een product in zijn toepassing (dus ook de prestaties van een bouwdeel waarin het product wordt toegepast);
- Toepassingsvoorwaarden;
- Verwerkingsvoorschriften.

Ook kunnen aanwijzingen voor het onderhoud worden opgenomen dat een bouwdeel voldoet aan bepaalde prestaties, mits de verwerking geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het attest (te controleren op de bouwplaats).

Procescertificaat

Een procescertificaat is een verklaring van een certificerende instelling dat aangeeft dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat een realisatieproces en het resultaat daarvan voldoen aan de voorwaarden en eisen zoals vastgelegd in de betreffende beoordelingsrichtlijn zoals aangegeven op het certificaat. Daarbij worden in het procescertificaat de prestaties van het eindresultaat opgenomen (gedeclareerd).

Managementsysteemcertificaat

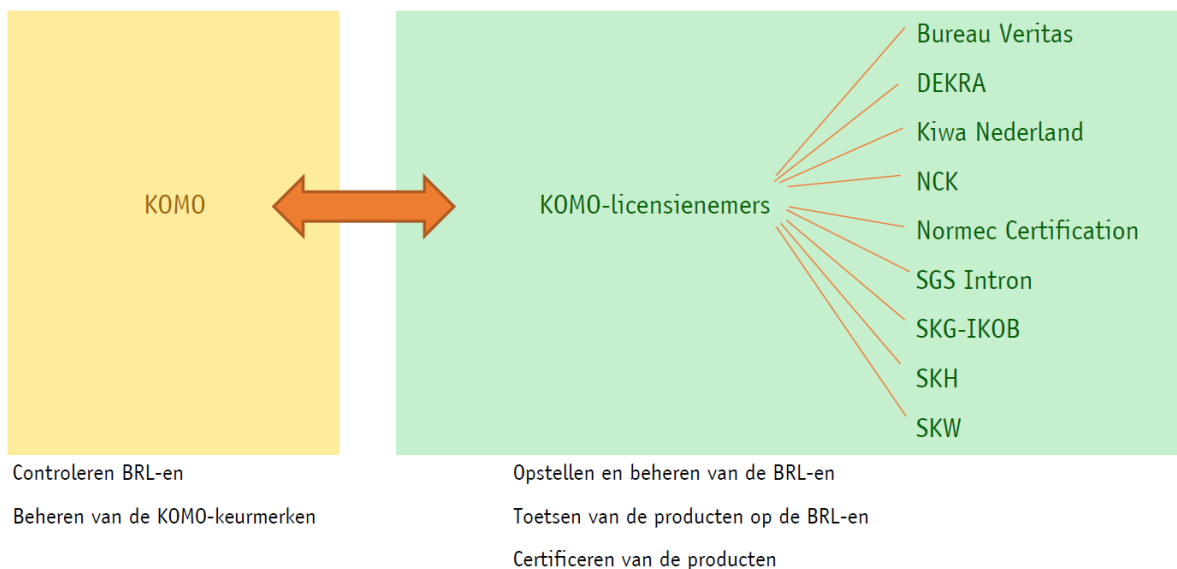
Een managementsysteemcertificaat is een verklaring van een certificerende instelling dat het managementsysteem van een bedrijf in overeenstemming is met de voorwaarden en eisen zoals vastgelegd in de betreffende beoordelingsrichtlijn zoals aangegeven op het certificaat. Daarbij mag ervan uit worden gegaan dat het resultaat van het managementsysteem tot de gewenste resultaten zal leiden.

4.4 De certificerende instellingen voor KOMO-keurmerken

Stichting KOMO beheert de verschillende KOMO-keurmerken. Het certificeren van producten, realisatieprocessen, personen, diensten en managementsystemen is de verantwoordelijkheid van gerenommeerde certificatie-instellingen: de KOMO-licentienemers. Zij schrijven de KOMO-beoordelingsrichtlijnen. Deze moeten aan vastgestelde kwaliteitseisen voldoen en worden daarop gecontroleerd door KOMO. Ook toetsen KOMO-licentienemers bouwproducten, bouwprocessen, personen, diensten en management systemen voor de bouwsector aan deze richtlijnen. Daarna geven zij KOMO-certificaten af.

Stichting KOMO controleert of de KOMO-beoordelingsrichtlijnen voldoen aan de KOMO-kwaliteitsstandaard. Ook de KOMO-licentienemers worden gecontroleerd. Om te mogen certificeren moeten certificerende instellingen door de Raad voor Accreditatie (RvA) zijn geaccrediteerd. Dit gebeurt volgens internationale normen.

Op dit moment heeft Stichting KOMO licentieovereenkomsten met de volgende organisaties voor het verstrekken van certificaten:

Figuur 4 [Eigen visualisatie, KOMO licentienemers]

Voor het beheer van beoordelingsrichtlijnen heeft de Stichting KOMO eveneens overeenkomsten gesloten met:

- Stichting Beheer BRL 2506 – Recycling granulaten
- Stichting KvINL – Installatiesector
- SCSW – Infra Kwaliteit
- SIKB – Bodembeheer

Deze stichtingen beheren de beoordelingsrichtlijnen voor respectievelijk de recyclingbranche, de installatiebranche, de branche voor wegmarkeringen en de bodemsector. (EZ-base, Certificerende-instellingen-voor-KOMO-keurmerken, 2018) (KOMO, Certificeerders KOMO, 2018)

4.5 Beoordelingsrichtlijnen

BRL-en: private eisen zijn de basis van het KOMO-keurmerk

KOMO is de onafhankelijke stichting die het KOMO-keurmerk beheert. KOMO certificeert niet zelf, maar geeft het KOMO-merk in licentie aan certificatie instellingen. Daarnaast ziet KOMO erop toe dat deze certificerende instellingen zorgvuldig met het merk omgaan en zich houden aan de KOMO richtlijnen.

KOMO is een private stichting, niet gelieerd aan de overheid. De certificatieregelingen van KOMO voldoen aan de Nederlandse regelgeving voor bouw en infrastructuur, waaronder het Bouwbesluit, en aan de markteisen. De certificatie instellingen staan, met betrekking tot KOMO, onder toezicht van de Raad voor Accreditatie (RvA) t.a.v. hun onafhankelijkheid, deskundigheid en correcte toepassing. KOMO-certificaten zijn dus private, betrouwbare certificaten.

In de KOMO-certificatieregelingen, de beoordelingsrichtlijnen of BRL-en, zijn de behoeften van partijen in de bouw- en infrasector ingevuld t.a.v. kwaliteitseisen en toepassingen. Doordat de KOMO beoordelingsrichtlijnen worden opgesteld door een breed samengesteld College van Deskundigen waarin de betreffende marktpartijen zijn vertegenwoordigd, is het opnemen van de markteisen geborgd.

Kritiekversies van BRL-en

Technische inhoudelijke wijzigingen en nieuwe beoordelingsrichtlijnen worden voor kritiek gepubliceerd (ter visie gelegd) zodat betrokkenen wensen en suggesties kunnen inbrengen. Daarmee wordt zeker gesteld dat KOMO certificaten en attesten zoveel mogelijk aansluiten bij de marktbehoeften. Daarmee worden de kwaliteit en de efficiency in de bouw en infra verhoogd en de faalkosten beperkt.

Aanvullend kunnen ook aansluitingen op de regelgeving (waaronder het Bouwbesluit) in de KOMO certificatieregelingen zijn/worden opgenomen.

4.6 De eisen voor een KOMO-keurmerk

KOMO-certificatie is mogelijk voor alle grondstoffen, hulpstoffen, bouwproducten, bouwsystemen, processen en diensten in de bouwketen. Voor certificatie gelden een aantal voorwaarden, welke beschreven staan in de KOMO-kwaliteitsstandaard. Om een certificaat te verkrijgen dienen vijf stappen te worden doorlopen (EZ-base, De eisen voor een KOMO-keurmerk, 2018):

1. Controleer in de KOMO-database of er voor het product, proces, systeem of dienst al een KOMO-beoordelingsrichtlijn (BRL) beschikbaar is.
2. Voldoet het product, proces, systeem of dienst aan de vereisten zoals vastgelegd in de KOMO-beoordelingsrichtlijn? Dan kan men een aanvraag voor certificering indienen bij de certificerende instelling.
3. Na ontvangst van de aanvraag ontvangt men van de certificatie-instelling een offerte en een plan van aanpak voor het toelatingsonderzoek. Tijdens het toelatingsonderzoek zal de certificerende instelling nagaan of de producten, processen, systemen en diensten en het interne kwaliteitsbewakingssysteem voldoen aan de KOMO-certificeringseisen.
4. Als aan alle eisen is voldaan, ontvangt men de aangevraagde KOMO-kwaliteitsverklaring. Deze wordt gepubliceerd op de KOMO-website, zodat de markt altijd de geldige KOMO-certificaten makkelijk kan vinden. Als de kwaliteitsverklaring aansluit op de Nederlandse regelgeving (Bouwbesluiten of Besluit bodemkwaliteit), dan erkent de Stichting Bouwkwiteit deze.
5. Bij certificeren speelt het opvolgen van het interne kwaliteitsbewakingssysteem een hoofdrol. Daarom komt een certificerende instelling diverse keren per jaar (on-)aangekondigd controleren in het bedrijf of op de bouwlocatie. Ook kunnen monsters uit de markt worden onderzocht. De hoeveelheid en het type onderzoek worden door het College van Deskundigen overeenkomstig de beoordelingsrichtlijn vastgelegd. Zo wordt de kwaliteit van het product bewaakt.

4.7 KOMO-certificatie

Een aantal redenen om een KOMO-certificatie toe te passen zijn: (KOMO, Zeven redenen, 2018):

1. KOMO is het bewijs dat er aan de eisen voldaan is.

Het KOMO-keurmerk bewijst dat de dienstverlening of het product aan alle relevante regelgeving en aan de markteisen ten aanzien van goed en deugdelijk werk voldoet. Daarmee bereikt men direct een concurrentievoordeel.

2. Als er KOMO op staat, heeft u direct voorrang.

Opdrachtgevers, maar ook voorschrijvers zoals architecten en bestekdeskundigen en bovendien woonconsumenten/ eindgebruikers vragen om KOMO. Als men levert onder KOMO, levert men de juiste, aantoonbare kwaliteit. Dus de aanbieder krijgt voorrang in de markt.

3. KOMO = objectief getoetst door onafhankelijke deskundigen.

De inspanningen en investeringen om de beste kwaliteit te bereiken, zijn met het KOMO-keurmerk onomstotelijk aangetoond: keer op keer objectief getoetst door onafhankelijke deskundigen. KOMO maakt elke discussie overbodig.

4. Met KOMO onderscheidt u zich van anderen.

Er zijn veel dienstverleners en vaklieden in de bouw- en infrasector. Hoe bepaalt de afnemer welke kwaliteit hij inkoopt? Met het KOMO-keurmerk aan de zijde onderscheidt men zich van anderen: hiermee wordt de zekerheid van kwaliteit bewezen.

5. Als KOMO-certificaathouder wordt er naar u geluisterd.

Heeft men een of meer KOMO-certificaten? Dan is men altijd vertegenwoordigd in de belangrijkste geledingen van de KOMO-organisatie. De inzichten en stem tellen mee wanneer het gaat over beleid en nieuwe initiatieven rond bouwkwiteit.

6. KOMO wordt internationaal geaccepteerd.

Op belangrijke deelmarkten geldt het KOMO-keurmerk als grenzeloos paspoort voor 'kwaliteit zoals beloofd' in onder ander België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Spanje en Italië. Het KOMO-keurmerk opent deuren in Europa.

7. KOMO informeert de markt over úw meerwaarde.

KOMO informeert de opdrachtgevers én hun klanten actief over producten, diensten en personen die hun meerwaarde bewijzen doordat ze KOMO-gecertificeerd zijn. De vraag naar KOMO neemt dus alleen maar toe .

4.8 De belofte van het KOMO-keurmerk

De belofte van KOMO is objectief en garandeert steeds opnieuw door onafhankelijke deskundigen vastgestelde kwaliteit voor de bouw- en infrasector. Voor producten, realisatieprocessen, diensten en personen.

Voor de *vraagzijde* van de markt betekent het KOMO-keurmerk zekerheid over kwaliteit.

Voor de *aanbodzijde* van de markt betekent het KOMO-keurmerk onderscheidend vermogen en een preferente marktpositie ten opzichte van producten, realisatieprocessen en personen zónder KOMO-keurmerk, waarvan de kwaliteit immers niet objectief is vastgesteld.

Bij het gebruik van producten met een KOMO-keurmerk, zijn er de volgende zekerheden (KOMO, De belofte van het KOMO-keurmerk, 2018):

- Het voorschrijven en de daadwerkelijke inzet van producten, realisatieprocessen, diensten en personen in de bouw- en infrasector die zijn voorzien van een KOMO-keurmerk* levert alle betrokkenen meerwaarde en zekerheid op;
- Opdrachtgevers hebben de zekerheid dat kwalitatief hoogwaardige bouwproducten, processen, diensten en vaklieden worden ingezet tijdens ontwerp, bouw en gebruik van woningen, gebouwen, wegen en waterbouwkundige werken;
- De gehele bouwketen door de zekerheid dat faalkosten tot een minimum kunnen worden beperkt doordat de juiste handvatten worden aangereikt in de vorm van geborgde kwaliteit;
- Afnemers, gebruikers en voorschrijvers van KOMO-gecertificeerde producten, processen en diensten bieden de zekerheid dat deze voldoen aan de van toepassing zijnde regelgeving, Europese en Nederlandse normen en relevante standaarden plus collectieve markteisen;
- De zekerheid dat er betrouwbare, relevante en transparante informatie over de kwaliteit van bouwproducten, bouwdelen, bouwprocessen en bouwwerken beschikbaar is;
- De zekerheid voor fabrikanten en importeurs van bouwproducten dat hun investeringen in kwaliteit en certificering een onderscheidend kwaliteitskeurmerk kunnen meekrijgen dat internationaal wordt gerespecteerd en van daadwerkelijke meerwaarde is omdat steeds sprake is van objectieve toetsing door onafhankelijke deskundigen;
- De zekerheid voor aanbieders van KOMO-gecertificeerde processen en diensten en KOMO-gekwalficeerde vaklieden dat hun investeringen in kwaliteit en certificering een onderscheidend kwaliteitskeurmerk kunnen meekrijgen, dat internationaal wordt gerespecteerd en van daadwerkelijke meerwaarde is, omdat steeds sprake is van objectieve toetsing door onafhankelijke deskundigen.

4.9 KOMO voor bouwers

KOMO is er niet alleen voor fabrikanten, importeurs en woonconsumenten, maar ook voor bouwers.

Bouwbedrijven in de sectoren woningen, utiliteit, water en infrastructuur vinden in KOMO de kwaliteitspartner bij uitstek. Ontdek hoe KOMO u kan assisteren bij uw werk, uw winstgevendheid en marktpositie.

4.9.1 KOMO-certificaten voor bouwers

Ook bouwbedrijven kunnen KOMO-gecertificeerd worden. Het gaat om een aantal regelingen voor specifieke toepassingen. KOMO-certificaten voor bouwers ('scope bouwers' genoemd) zijn beschikbaar op basis van de volgende beoordelingsrichtlijnen:

BRL 0904 (houtskeletbouw)

BRL 0905-1 (energiezuinige woningen)

BRL 0901 (combinatie bouwsystemen)

BRL 0902 (bouwsystemen met een draagconstructie van constructief beton)

BRL 0903-1 (modulaire bouwsystemen-units voor permanent gebruik)

4.9.2 Bouw met een KOMO-keurmerk

Kwaliteit is essentieel voor de veiligheid en de levensduur van bouwwerken. Kwalitatief hoogwaardige bouw geeft minder onderhoudskosten, meer woon- en/of werkplezier, is goed verzekeraar én behoudt z'n waarde. Bouw daarom met een KOMO-keurmerk. Een investering die zichzelf terugverdient! Er zijn producten met een KOMO-keurmerk, maar ook bouwprocessen. Daarbij gaat het om het kwalitatief verwerken van bouwproducten. Denk aan dakdekken, betonreparatie en spouwmuur isoleren.

4.9.3 Waarom is certificering zo belangrijk?

Kwaliteit is pas kwaliteit als die objectief is getoetst. Daardoor is kwaliteit zwart-op-wit aantoonbaar. Ieder KOMO-gecertificeerd product en ieder bouwproces dat KOMO-gecertificeerd is, wordt steeds objectief onderzocht door onafhankelijke deskundigen. Pas als alles in orde is, wordt het KOMO-keurmerk toegekend. Voldoet men niet aan de criteria? Dan wordt het KOMO-keurmerk niet toegekend of, als het al eerder was toegekend, weer ingetrokken.

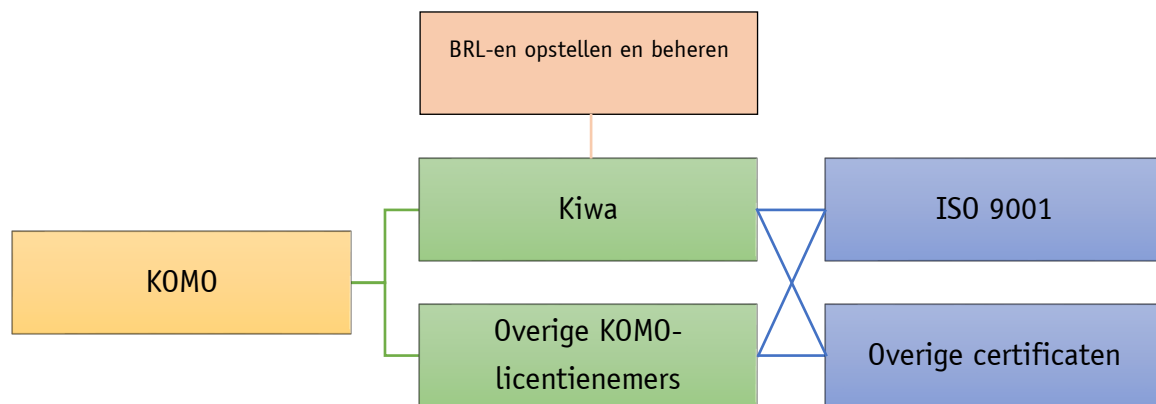
Daarom is certificering zo belangrijk: het geeft u als klant de zekerheid dat de kwaliteit objectief is vastgesteld door een onafhankelijke deskundige. Van niet-KOMO-gecertificeerde producten, diensten of personen is de kwaliteit niet objectief vastgesteld. En dus onduidelijk.

4.9.4 De overheid en KOMO

KOMO is echter geen overheidsorgaan, maar een 100% onafhankelijke, private stichting. Nog steeds garandeert KOMO dat alles wat het KOMO-keurmerk draagt, objectief is getoetst t.a.v. de betreffende wettelijke eisen, zoals het Bouwbesluit, het Besluit bodemkwaliteit, de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD), het Drinkwaterbesluit (eisen drinkwaterleidingen, legionellapreventie) en Environmental Product Declarations (EPD, LCA). Bovendien bewijst het KOMO-Keurmerk dat wordt voldaan aan specifieke, professionele markt- en/of projecteisen in de bouw- en infrasector.

(KOMO, KOMO voor bouwers in de woningbouw, 2018)

5. Verbanden en verschillen tussen regelingen

Figuur 5 [Eigen visualisatie, Verbanden tussen regelingen]

In figuur 5, verbanden tussen regelingen, is te zien hoe de verbanden zitten tussen de uitgewerkte onderwerpen.

Bibliografie

- British Assessment Bureau. (2018, mei 15). Opgeroepen op mei 15, 2018, van ISO 9001 Certification:
<https://www.british-assessment.co.uk/services/iso-certification/iso-9001-certification/>
- EZ-base. (2018). *Certificerende-instellingen-voor-KOMO-keurmerken*. Opgeroepen op mei 13, 2018, van www.certificaten.org: <http://www.certificaten.org/KOMO/Certificerende-instellingen-voor-KOMO-keurmerken>
- EZ-base. (2018). *De betekenis van het KOMO-keurmerk*. Opgeroepen op mei 13, 2018, van www.certificaten.org: <http://www.certificaten.org/KOMO>
- EZ-base. (2018). *De eisen voor een KOMO-keurmerk*. Opgeroepen op mei 14, 2018, van www.certificaten.org: <http://www.certificaten.org/KOMO/De-eisen-voor-een-KOMO-keurmerk>
- KIWA. (2018, mei 17). Opgeroepen op mei 17, 2018, van Over Ons: <https://www.kiwa.nl/over/>
- KIWA. (2018, mei 17). Opgeroepen op mei 17, 2018, van Certificering: <https://www.kiwa.nl/diensten/certificering/>
- KOMO. (2018). *Certificeerders KOMO*. Opgeroepen op mei 13, 2018, van www.komo.nl: <https://www.komo.nl/wilt-u-certificeren/certificeerders-komo/>
- KOMO. (2018). *De belofte van het KOMO-keurmerk*. Opgeroepen op mei 14, 2018, van www.komo.nl: <https://www.komo.nl/over-komo/garantie-van-komo-keurmerk/>
- KOMO. (2018). *Komo van 1962 tot nu*. Opgeroepen op mei 13, 2018, van www.komo.nl: <https://www.komo.nl/over-komo/komo-van-1962-tot-nu/>
- KOMO. (2018). *KOMO voor bouwers in de woningbouw*. Opgeroepen op mei 14, 2018, van www.komo.nl: <https://www.komo.nl/komo-voor-bouwers/>
- KOMO. (2018). *Over komo*. Opgeroepen op mei 13, 2018, van www.komo.nl: <https://www.komo.nl/over-komo/over-komo/>
- KOMO. (2018). *Zeven redenen*. Opgeroepen op mei 13, 2018, van www.komo.nl: <https://www.komo.nl/over-komo/zeven-redenen/>
- (sd).Logo ISO. *Resources, ISO 9001 Auditing Practices Groep*. Opgeroepen op mei 17, 2018, van <https://committee.iso.org/sites/tc176sc2/home/page/iso-9001-auditing-practices-grou.html>
- (sd).Logo Kiwa. *Kiwa Nederland*. Opgeroepen op mei 17, 2018, van <https://www.kiwa.nl/index.aspx>
- (sd).Logo KOMO. Opgeroepen op mei 18, 2018, van <https://www.komo.nl/>

Pander Consultancy. (2018, mei 15). Opgeroepen op mei 15, 2018, van ISO 9001:

<http://www.panderconsultancy.nl/sb/iso-9001/>

(sd). *Private Regelgeving*. Opgeroepen op mei 15, 2018, van <http://www.nemo.nl/verduidelijking-termen/wettelijke-en-private-regels>

TUV Nederland. (2018, mei 15). Opgeroepen op mei 15, 2018, van TUV Nederland: <https://www.tuv.nl/nl/iso-9001/wat-is-iso-9001-certificering/>